

ماند لشتمام،
یک دور تمام

- سالشمار زندگی ماندلشتام / خجسته کیهان
- ماندلشتام، یک دور تمام / ویکتور تراس / علی بهبهانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مانند نسخه اینجا ۱۹۰۰

سال‌شمار زندگی

او سیپ ماندشتام

۱۳

- ۱۸۹۱ — سوم (یا پانزدهم) ژانویه — تولد او سیپ امیلوبیچ ماندلشتام در ورشو. او نخستین فرزند امیل ماندلشتام و فلورا وربلوسکایا بود که در نوزدهم ژانویه ۱۸۹۹ ازدواج کردند.
- ۱۸۹۲ — تولد الکساندر اولین برادر او سیپ در پترزبورگ، پایتخت امپراطوری روس.
- ۱۸۹۸ — تولد اوزنی، برادر کوچکش.
- ۱۹۰۶ — سرودن نخستین اشعار.
- ۱۹۰۷ — ژانویه — چاپ اشعار در مجله‌ی دبیرستان.
- سپتامبر — والدین او سیپ، نگران از افکار انقلابی اش او را برای ادامه‌ی تحصیل به پاریس می‌فرستند.
- او آخر اکتبر — در دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه سوربن پاریس ثبت نام و اتاقی در ساختمان مقابل دانشگاه اجاره می‌کند؛ در کالج دو فرانس در کلاسهای بِرگسون و بِدی یه شرکت می‌کند، به اشعار شعرای فرانسوی، از فرانسو ارولاند تا ورلن و بودلر سخت علاقمند می‌شود و به سرودن شعر و نگارش مقاله ادامه می‌دهد.
- ۱۹۰۸ — سپتامبر — بازگشت به پترزبورگ — می‌خواهد در دانشگاه سلطنتی این شهر ثبت نام کند، اما در بی تصمیم تزار در مورد محدودیت پذیرش یهودیان در مؤسسات پایتخت، از این کار منصرف می‌شود؛ در نشست‌های جامعه‌ی فیلسوفان مذهبی شرکت می‌کند.

- در اواخر سال - در پی مجادله با پدر خانه را ترک می‌کند و نزد دایی اش می‌رود.
- ۱۹۰۹ - آوریل - در نشستهای نخستین آکادمی شعر که منحصر به سمبولیست‌ها است، شرکت می‌کند.
- ژوئیه - سپتامبر - سفر به سوئیس همراه با خانواده.
- آخر سپتامبر - ورود به هایدلبرگ.
- اول نوامبر - ثبت نام در دانشکده‌ی فلسفه‌ی دانشگاه هایدلبرگ.
- ۱۹۱۰ - بیست و چهارم ژوئیه - با فایق برای عبادت از مادرش (که در آنجا جراحی شده) به برلین می‌رود.
- ۱۸ اوت - آغاز کار ادبی - پنج قطعه از اشعارش در شماره‌ی ۹ مجله‌ی آپولون در پترزبورگ به چاپ می‌رسد.
- اوخر اکبر - به پیشنهاد کابلوکنگ اشعار خود را برای انتشار به مجله‌ی «فکر روسی» می‌سپارد.
- اوخر سال - به جمع کارکنان مجله‌ی آپولون نزدیک می‌شود.
- ۱۹۱۱ - چهاردهم مارس - آشنایی با آنا آخماتوا.
- ۱۰ سپتامبر - در دانشگاه سلطنتی پترزبورگ، گروه زبانهای رومانیایی و دانشکده‌ی تاریخ و زبان‌شناسی ثبت نام می‌کند.
- نوامبر - انتشار سالنامه‌ی ادبی انتشارات آپولون که سه قطعه از اشعار ماندلتام در آن به چاپ رسیده است.
- ۱۹۱۲ - تا اواسط پائیز در فلاند به سر می‌برد؛ غالباً به پترزبورگ می‌آید و در کسروت‌ها، شب شعرها و نشستهای ادبی شرکت می‌کند.
- پائیز - بار دیگر در پترزبورگ ساکن می‌شود و با جدیت تحصیلات دانشگاهی را دنبال می‌کند، در کنفرانس‌ها و گفتگوهای ادبی در میخانه‌ی «سگ ولگرد» شرکت می‌جوید.
- ۱۹۱۳ - شانزدهم نوامبر - شرکت در نشست آلبمی شعراء.
- شانزدهم نوامبر - در یک شب نشیش دوستانه در جمیع شعراء، اشعار ماندلتام در حضور مایا کوفسکی خوانده می‌شود.
- بیست و هفتم نوامبر - شرکت در شب شعر میخانه‌ی سگ ولگرد - در آنجا با کلینیکوف شاعر فوتوریست در مورد حکم دادگاه یک یهودی متهم به قتل که تبرئه شده بود، باشد مشاجره می‌کند و او را به دونال فرا می‌خواند.
- دهم دسامبر - در نشستی در «سگ ولگرد» در بخش پر تصاد درباره‌ی «فوتوریسم و ارتباط

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اسلامی
پرتابل جامع علوم انسانی

آن با جامعه‌ی معاصر» شرکت می‌جوید.

۱۹۱۴ - سوم ژانویه - به جمع دوستان در «سگ ولگرد» می‌بیوندد و شعر «آخماتوا» را برای تجلیل از شاعره می‌سراید.

هیجدهم آوریل - ماندلشتام هم زمان با گومیلیوف به عضویت جامعه‌ی ادبی روسیه انتخاب می‌شود.

هفدهم ژوئیه - بازگشت به پترزبورگ و شنیدن خبر اعلام جنگ روسیه به آلمان.

اوت - سرودن مجموعه اشعاری درباره‌ی رُم و «جایگاه انسان در جهان».

سپتامبر - انتشار مجموعه اشعاری درباره‌ی رویدادهای جنگ، پیوستن به جمع ادبی «پنجشنبه‌ها» که در آکادمی هنرگردهم می‌آیند.

بیست و دوم دسامبر - به ورشو می‌رود و به عنوان پزشکیار مشغول به کار می‌شود. به گفته‌ی آنا آخماتوا، ماندلشتام با دیدن بازداشتگاه ورشو سخت دگرگون شده است.

۱۹۱۵ - بیست و پنجم ژانویه - در جشن خیریه برای سربازان دو شعر می‌خواند.

سی ام ژوئن - به شهر کوکتبیل می‌رسد و تا ماه اوت در آنجا می‌ماند. صرف شام با الکسی تولستوی.

اشنایی با خواهران توستوا (آناستازیا و مارینا) - سرودن اشعار.

آخر نوامبر - آغاز ترجمه‌ی «فدر» اثر راسین.

بیستم دسامبر - مجموعه شعر «سنگ» تجدید چاپ می‌شود.

۱۹۱۶ - هفتم ژانویه - در یک شب شعر در منزل دوستی، مارینا توستوا را باز می‌یابد که برای گذراندن عید نوئل به پتروگراد آمده است.

دهم ژانویه - یک نسخه از مجموعه‌ی «سنگ» را به توستوا تقدیم می‌کند و در صفحه اول آن می‌نویسد: «سنگی برای تجدید خاطره».

بیست ژانویه - به اتفاق مارینا توستوا به مسکو می‌رود و دو هفته آنجا می‌ماند.

دوم تا هجدهم فوریه - سفر دوم به مسکو، ماندلشتام بعداً نوشت که مارینا توستوا «مسکو را به او تقدیم کرده» بود. در این هنگام توستوا چند شعر برای او می‌سراید و ماندلشتام با شعر «چند صدای گروه همسرایان دختران جوان» به او پاسخ می‌دهد.

هجدهم مه - در امتحان زبان‌شناسی شرکت می‌کند.

مه - ژوئن - در شهر اکساندروف میزبان مارینا توستوا می‌شود.

بیست و چهارم ژوئیه - پس از دریافت تلگرافی که از بیماری مادر خبر می‌دهد، همراه با برادرش الکساندر رهسپار پتروگراد می‌شود.

● فلورا و ریا و سکایا (پدر و مادر ماندلشتام ۱۸۸۹)

۱۷

بیست و ششم زوئیه – مرگ مادر بر اثر سکتهٔ معزی – ماندلشتام به این مناسبت شعر «شب جبران ناپذیر است» را می‌سراید.

۱۹۱۸ – رومستان در پتروگراد می‌ماند، با نشریات مختلف همکاری می‌کند. بارها به دیدار آخماتووا می‌رود.

اوایل مارس – به عضویت اتحادیه هنرمندان پذیرفته می‌شود.

۱۹۱۹ – اواسط فوریه – پیش از شروع سرکوب‌ها به خارکف سفر می‌کند؛ ماندلشتام بخش شعر را در کمیتهٔ ادبیات اکراین که از سوی دولت وقت کارگران و دهقانان اکراین تعیین شده است، سرپرستی می‌کند. با چند مجله همکاری می‌کند و در شباهای شعر و ادبیات شرکت می‌جوید.

اول مه – ماندلشتام در کافه خلام با نادڑدا یاکولونا خازنیا – همسر آینده‌اش – آشنا می‌شود. دختر جوان نقاش است.

پنجم دسامبر – نخستین نامه را به نادڑدا یاکولونا می‌نویسد.

۱۹۲۰ – ژانویه – فوریه – همراه با برادرش در قشودوسیا به سر می‌برد و در حلقهٔ اشرافی ادبی آنجا شعر می‌خواند، آشنایی با کمونیست‌هایی که در اختفا به سر می‌برند.

اوت – ماندلشتام که به علت روابط با افراد مخفی شده مورد سوء ظن است، از سوی

پژوهشکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

سرویس ضدجاسوسی دستگیر و خیلی زود به یاری سرهنگ سیگالسکی و سایر دوستانش آزاد می‌گردد.

هفتم سپتامبر – همراه با برادرش الکساندر با قایق از فنودوسیا به باتوم می‌رود. حدود دوازدهم سپتامبر – آن دو را فوراً پس از رسیدن به باتوم مقامات نظامی دستگیر می‌کنند. این بار نیز تلاش دوستان به ویژه دو شاعر گرجی موثر واقع می‌شود و هر دو را آزاد می‌کنند.

پنجم نوامبر – امضای قرارداد برای چاپ مجموعه اشعار «سنگهای تازه».

هجدهم نوامبر – مراسم بزرگداشت «اوسبیپ ماندلشتام» در خانه‌ی هنرها.

چهارم دسامبر – در حالی که اشعار مایاکوفسکی در خانه‌ی هنرها خوانده می‌شود، ماندلشتام اشعارش را برای آربیتا می‌خواند.

۱۹۲۱ – زمستان – در پتروگراد می‌ماند.

اوایل مارس – پس از به دست آوردن نشانی جدید نادڑدا خازینا به کی یف می‌رود و به اتفاق نادڑدا به مسکو باز می‌گردد.

اوایل ژوئن – سفر با نادڑدا به پتروگراد. آن دو سپس به رستف می‌روند.

اواخر اوت – به اتفاق نادڑدا ساکن باتوم می‌شود و تا دسامبر در آنجا می‌ماند. دیدار با بولگاکنْ نویسنده.

پانزدهم اکتبر – از جمله اعضاء فعال اتحادیه‌ی نویسنده‌گان روس در گرجستان می‌شود.

۱۹۲۲ – آخر فوریه – اوایل مارس – اوسبیپ و نادڑدا در کی یف ازدواج می‌کنند.

ژوئن – انتشارات ایستوکی مجموعه‌ی «طبیعت واژه‌ها» را چاپ می‌کنند.

اوت – مجموعه اشعار «تریستان» در برلین منتشر می‌شود.

۱۹۲۳ مارس – شعرخوانی در صدمین نشست اتحادیه نویسنده‌گان.

حدود بیست و یکم مه – سفر به پتروگراد. نخستین دیدار نادڑدا ماندلشتام با آنا آخماتووا.

بیست و سوم اوت – فوستادن نامه‌ای به اتحادیه نویسنده‌گان روسیه که در آن استعفای خود را اعلام کرده است، علت را «بی‌اعتنایی بی‌اندازه‌ی گردانندگان نسبت به نویسنده‌گان» ذکر می‌کند.

ششم تا هشتم اکتبر – هنگام بازگشت به مسکو در منزل پورٹنی خازین، برادر نادڑدا، ساکن می‌شود.

بیست و ششم اکتبر – همراه با آسیف، بریوشف، ایستین، مایاکوفسکی، پاسترناک و چند نویسنده‌ی دیگر در جشن بزرگ شعر مسکو شرکت می‌کند.

۱۹۲۴ – دوم و سوم ژانویه – مراسم بزرگداشت اوسبیپ ماندلشتام در خانه‌ی مطبوعات

کی یاف.

۲۷ ژانویه – در مراسم ترجمم لینین با بوریس پاسترناک رو به رو می شود و بعد مقاله‌ای در این باره می نویسد.

سپتامبر – اکتبر – دیدار و نامه‌نگاری با بوریس پاسترناک.

۱۹۲۵ – اواسط ژانویه – عشق شدید نسبت به آنگا واکسل و سروden اشعاری برای او، بیماری سیل نادڑدا شدت می گیرد.

سپتامبر – پس از تشخیص سیل، پزشکان اقامت در جنوب را برای نادڑدا تجویز می کنند. اول اکتبر – سفر نادڑدا به بالتا. او سیپ در منزل برادرش اوژنی در لینینگراد سکونت و مدام آثاری را ترجمه می کند تا بتواند هزینه‌ی مداوای همسرش را پیردادز. اواسط نومبر – در بالتا به نادڑدا می پیوندد.

۱۹۲۶ – سی و یکم ژانویه – یک روز در مسکو توقف می کند – حین دیدار با پاسترناک درباره‌ی اسنین گفتگو می کند و پاسترناک اشعار تازه‌اش را می خواند. او سیپ چنان شفته می شود که به قطار نمی رسد.

آخر آوریل – به بالتا نزد نادڑدا می رود.

۲۰

آخر مه – به اتفاق نادڑدا به لینینگراد باز می گردد و بین راه چند روز در کی یاف توقف می کند.

۱۹۲۷ – بیست و هشتم ژانویه – به عضویت در اتحادیه‌ی شاعران روس در بخش لینینگراد پذیرفته می شود.

فوریه – مارس – سفر به اتفاق نادڑدا برای استفاده از آب گرم معدنی فتفاز. هجدهم اوت – امضاء قرارداد با ناشر برای چاپ «اشعار».

سپتامبر – نادڑدا به کریمه می رود. انتشار ارمان «نود و سه» اثر ویکتور هوگو، با پیش گفتار اسپیپ ماندلشتام.

۱۹۲۸ – بیست و سوم مارس – گفتگوی تلفنی با آخماتووا با اشتیاق از اشعار و اگنیف سخن می گویند.

چهاردهم آوریل – برای تخفیف مجازات گروه محکومین به مرگ (شش عضو عالی رتبه) یک شرکت اعتباری و مسئول سابق آن) با بخارین گفتگو می کند.

هجدهم مه – یک نسخه از کتاب «اشعار» خود را که به تازگی منتشر شده است، برای بخارین می فرستد و در صفحه‌ی اول آن می نویسد: «این کتاب سراسر اعتراضی است به آنچه خیال انجامش را دارد.» به زودی بخارین با تلگراف به او خبر می دهد که در مجازات گروه هزبور تخفیف داده‌اند.

● تصویر کودکی ماندلشتام (ورشو ۱۸۹۱)

۲۱

- بیست و پنجم اوت — به مناسبت سالروز اعدام گومیلیف نامه‌ای برای آخماتوا می‌فرستد.
سپتامبر و دسامبر — انتشار جلد اول آثار والتر اسکات با ترجمه‌ی ماندلشتام و لیوچیتس.
بیست و هشتم نوامبر — روزنامه‌ای در لنینگراد نامه‌ای از آ. گونفلد را به چاپ می‌رساند که در
آن ماندلشتام به سرقた ادبی متهم شده است.
دوازدهم دسامبر — روزنامه‌ی دیگری پاسخ ماندلشتام را به گونفلد منتشر می‌کند.
۱۹۲۹ — ژانویه — مارس — سفر به کی یف، بیماری نادیده.
هفتم آوریل — در روزنامه‌ی ایزوستیا در نامه‌ای از رفتار ناشران با مترجمان انتقاد می‌کند.
شروع سومین محاکمه در لنینگراد (ایونف، ماندلشتام و لیوچیتس را متهم کرده است که رمان
«ماین رید» رانه از زبان اصلی (انگلیسی)، بلکه از فرانسه ترجمه کرده‌اند).
آخر اوت — بازگشت به مسکو به اتفاق نادیده و اجاره‌ی یک اتاق. شروع به همکاری با
روزنامه‌ی «کمسومل مسکو» و سردبیری بخش ادبی آن.
دسامبر — کناره‌گیری از جمع ادبی و نوشنامه‌ی سرگشاده به نویسنده‌گان روس.
۱۹۳۰ — ژانویه — در پی تعطیل «کمسومل مسکو»، همکاری با روزنامه «شب مسکو» و
مجله‌ی «پنج روز» را آغاز می‌کند.
چهاردهم آوریل — از مرگ مایا کوفسکی با خبر می‌شود.

دسامبر - همراه با نادڑا به لینینگراد می‌رود و شعر «لینینگراد» را می‌سراید.

۱۹۳۱ - ژانویه - کمیسیون مسکن نویسنده‌گان، تعاضای او را برای استفاده از یک اتاق در لینینگراد رد می‌کند.

دهم ژانویه - چند روز در منزل پراذرش اوژنی اقامت می‌کند. نادڑا بیمار است.

اول ژوئیه - برای مجله‌ی «نوی میر» ده شعر می‌فرستد که فقط یکی از آنها را می‌پذیرند، اما او سیب اجازه‌ی چاپ آن را نمی‌دهد، زیرا نمادی از آخرین مرحله‌ی کارش است.

اویت - به اتفاق نادڑا با ایزوستیا و مجله‌ی «آموزش کمونیستی» همکاری می‌کند.

پاییز - نادڑا را به بیمارستان می‌برد.

۱۹۳۲ - ژانویه - هر دو به یک اتاق ده متری در بلوار تروتسکی نقل مکان می‌کنند (در بهار همان سال به اتاق پهلوی متنقل می‌شوند که خشک‌تر و بزرگ‌تر است).

بیست و سوم مارس - به پاداش «خدمت به ادبیات روس» پرداخت ۲۰۰ روبل مقرری ماهیانه به ماندلشتام تصویب می‌شود.

آوریل - چاپ چند شعر در «نوی میر».

سیزدهم سپتامبر - دادگاهی برای رسیدگی به پرونده‌ی ماندلشتام - سارگیجان تشکیل می‌شود: حسین مشاجره در خانه‌ی نویسنده‌گان، سارگیجان به نادڑا سیلی می‌زند، اما کسی تولستوی (نویسنده‌ی مورد علاقه‌ی استالین) تقصیر را متوجه سارگیجان نمی‌داند. ماندلشتام بعداً برای اعتراض، به تولستوی سیلی می‌زند و از آنجا که رأی دادگاه را غیرعادلانه می‌داند، با نوشتن نامه‌ای از عضویت در اتحادیه‌ی نویسنده‌گان کناره‌گیری می‌کند.

پانزدهم دسامبر - در پی ستری شدن در آسایشگاه، برای گذراندن دوران تعاهت به استراحتگاه نویسنده‌گان در خومه مسکو می‌رود.

۱۹۳۳ - سی و یکم ژانویه - اعضای فراردادی برای چاپ «گی‌پاده‌ی قطعات».

بیست و دوم فوریه - مراسم بزرگداشت او سیب ماندلشتام در لینینگراد.

سوم آوریل - مراسم بزرگداشت او سیب ماندلشتام در باشگاه هنرمندان مسکو - دستگیری کوزین.

چهارم تا ششم مه - سرودن شعر «ارسطو». شروع نگارش «گفتگو با دانه».

اویت - اجازه اقامت در یک آپارتمان با دو اتاق.

شانزدهم نوامبر - آخماتوا برای دیدارش به آپارتمان جدید می‌آید.

آخر نوامبر - بیماری نادڑا.

۱۹۳۴ - ژانویه - پدر او سیب، نیناگرین، لوگومیلیف (پسر آخماتوا و گومیلیف) و آخماتوا

پژوهشگاه علوم انسانی
پرستال جلسه علوم انسانی

هر یک مدتی را در آپارتمان او سیپ به سر می بردند.

بیستم مارس - موزه‌ی ادبی خرید دستنوشته‌هایش را به مبلغ ۵۰۰ روبل پیشنهاد می کند، اماً ماندلشتام نمی پذیرد.

ششم مه - در خانه‌ی نویسنده‌گان لنینگراد به آنکه توولستوی سیلی می زند. پس از رسیدن به مسکو، آنا آخماتوا به منزلش می آید.

سیزدهم و چهاردهم مه - دستگیری ماندلشتام، «مأمورین تا صبح خانه را جستجو و اشعار را جمع می کردند. ساعت ۷ صبح او را برداشت» (خاطرات آنا آخماتوا).

هجدهم مه - ورود به زندان لوییانکا - رگزنانی به قصد خودکشی.

هجدهم تا بیست و پنجم مه - بازجویی و محاکمه.

بیست و هفتم مه - پایان محاکمه - حکم: سه سال تبعید به چردن با ذکر این که «باید در انزوا باشد». نادڑا اجازه‌ی همراهی شوهرش را دارد. آخماتوا و بولگاکوا (همسر بولگاکف نویسنده) برای هزینه‌ی سفر آنها پول جمع می کنند.

سی ام مه - سفر با اسکورت تا سردویسک، ماندلشتام از شنیدن صدای موهوم رنج می برد و تصور می کند که اعدام خواهد شد. دائم در فکر خودکشی است.

چهارم ژوئن - بیرون پریدن از پنجره‌ی بیمارستان به قصد خودکشی. بعداً پزشکان تشخیص می دهند که شانه‌اش آسیب دیده است.

سوم تا دوازدهم ژوئن - نادڑا به مقامات مسکو، از جمله به کمیته مرکزی حزب کمونیست نامه می نویسد. آخماتوا و پاسترناک اقدام می کنند. بی خارین به استالین نامه می نویسد. کاهش مشکلات روانی ماندلشتام.

دهم تا دوازدهم ژوئن - تجدیدنظر در رأی دادگاه - تلگراف یوڑنی خازین آنها را از این تجدیدنظر باخبر می کند.

سیزدهم ژوئن - استالین به پاسترناک تلفن می کند و می گوید که کار ماندلشتام «درست می شود».

چهاردهم ژوئن - رسیدن تلگراف رسمی به چردن: تبعید به مدت سه سال و ممنوعیت اقامت در مسکو، لنینگراد و ده شهر دیگر.

پانزدهم ژوئن - احضار ماندلشتام برای «انتخاب» محل تبعید؛ او ورونش را انتخاب می کند.

آخر ژوئن - دیدار با روانپزشک: اثری از ناراحتی روانی باقی نمانده است.

اوت - پاسترناک از انجمان فرهنگ و تبلیغات کمیته مرکزی حزب کمونیست در وروشن تقاضا می کند به ماندلشتام برای ادامه‌ی فعالیت ادبی در آن شهر کمک کنند.

● اوسبیب و آنکساندر ماندلشتام (۱۸۹۹)

۲۵

سپتامبر - اکتبر - سفر به اتفاق گروهی از نویسندها و روزنامه‌نگاران و روشن برای افتتاح نخستین تئاتر آن شهر.

۱۹۳۵ - پنجم ژانویه - امضاء قرارداد برای کتاب «روشن قدیم، روشن جدید».

سی ام مارس - در انتظار رسیدن آخماتوا و یاخوتف به روشن است.

ششم آوریل - شروع ترجمه‌ی «ایوت» اثر موپاسان.

بیست و دوم آوریل - بازگشت نادردا از مسکو.

نهم ژوئیه - «چوانی گوته» را بازنویسی می‌کند. قرار است از طرف روزنامه‌ی کمونا به سفر برود.

آخر اوت - سازمان محلی نویسندها اعلام می‌کند که ماندلشتام را دشمن نمی‌داند، اما از آنجاکه رویکرد مسکو روشن نیست، از ادامه‌ی همکاری خودداری می‌کند.

بیست و هفتم سپتامبر - پروژه‌ی کتابی درباره‌ی شعرهای مردمی.

نوزدهم نوامبر - معاينه‌ی پژشكی - روانپژشك خستگی سیستم عصبی را تشخيص می‌دهد.

هددهم دسامبر - در «اعلامیه‌ای برای پلنوم مینسک» مسائل مهم سیاسی را مطرح می‌کند. اعلامیه را اتحادیه‌ی نویسندها و روشن به مدیریت اتحادیه در مسکو ارسال می‌کند.

هجدهم دسامبر — به دست آوردن اوراق هویت با اعتبار سه ساله. سفر به آسایشگاه تامبوف.
۱۹۳۶ — بیست و ششم ژانویه — به درخواست نادرزا و به دلیل و خامت بیماری ماندلشتام، اتحادیه‌ی نویسنده‌گان ورونش از صندوق ادبی اتحاد جماهیر شوروی تقاضای ۸۰ روبل کمک مالی می‌کند.

پنجم فوریه — آخماتوا به ورونش می‌آید. صندوق ادبی با درخواست کمک موافقت می‌کند.

شانزدهم فوریه — در جشن خاتمه‌ی پلنوم اتحادیه‌ی نویسنده‌گان در مینسک، پاسترناک به سلامتی ماندلشتام می‌نوشد.

آخر فوریه — پاسترناک و آخماتوا از دادستان کاتانیان تخفیف مجازات ماندلشتام را تقاضا می‌کنند، به اتفاق ۱۰۰۰ روبل برایش می‌فرستند.

چهارم مارس — تاریخ زیر شعر «ورونش» اثر آخماتوا که به ماندلشتام هدیه شده است.

شانزدهم مارس — اتحادیه‌ی نویسنده‌گان ورونش از ادامه‌ی کمک مالی به ماندلشتام خودداری و ادعا می‌کند که به قدر کافی به او کمک رسانده‌اند.

حدود دوازدهم اوریل — هنگام پلنوم منطقه‌ای اتحادیه‌ی نویسنده‌گان جملات تحریرآمیزی بر علیه ماندلشتام ایجاد می‌شود.

سیزدهم اوریل — ناراحتی قلبی پس از تماشای تئاتر.

حدود بیست و هشتم اوریل — دریافت پولی که آخماتوا و پاسترناک فرستاده‌اند و یادداشت همراه آن، ماندلشتام در پاسخ نامه‌ای می‌نویسد.

هفتم مه — حین حضور در اجرای نهمین سمفوونی بتهوون درد شدیدی در ناحیه‌ی قلب احساس می‌کند و فوراً به کلینیک می‌رود.

بیست و هفتم مه — پزشکان تشخیص می‌دهند که ماندلشتام قادر به کار کردن نیست. شانزدهم ژوئن — نادرزا از کار افتادگی ماندلشتام و فقدان هرگونه منبع مالی او را به اطلاع مدیریت اتحادیه‌ی نویسنده‌گان ورونش می‌رساند. اتحادیه پیشنهاد می‌کند از مدیریت سراسری و صندوق ادبی اتحاد جماهیر شوروی تقاضای کمک شود و مدارک را برای آنها می‌فرستد.

یازدهم سپتامبر — در نشست نویسنده‌گان ورونش درباره‌ی مبارزه با دشمنان طبقاتی در جبهه‌ی ادبیات نام ماندلشتام و دو نویسنده‌ی دیگر مطرح می‌شود.

شانزدهم سپتامبر — چاپ مقاله‌ای علیه ماندلشتام در روزنامه‌ی کمونا.

سی و یکم دسامبر — نامه به تیخمانف و تقاضای کمک.

۱۹۳۷ — تا اواسط ژانویه — بر روی «قطعه‌ای برای استالین» کار می‌کند. این پروژه ابتدا به

Ossip Mandelstam

Das Rauschen der Zeit

Gesammelte
»autobiographische« Prosa
der 20er Jahre

Ammann Verlag

منظور نجات شاعر از مرگ آغاز شده بود.

فوریه - مارس - پاسترناک «دومین نقد و رونش» اثر ماندلشتام را می خواند و یادداشتی برای او می نویسد.

بیست و سوم آوریل - چاپ مقاله‌ای در کمونا به قلم کرتوا، نویسنده در این مقاله با عنوان «برای ادبیاتی که با دوران یگانه باشد»، نام ماندلشتام را همراه با چند تن دیگر در زمرة‌ی «پیروان تروتسکی و دشمنان طبقاتی» ذکر می کند.

بیست و پنجم مه - درد قفسه‌ی سیته.

دهم ژوئن - آنا آخماتووا به اتفاق اماگرستین شام را همراه با ماندلشتام در مسکو صرف می کند.

آخر ژوئن - مقامات به ماندلشتام دستور می دهند که مسکو را طرف بیست و چهار ساعت ترک کند و او پس از تظاهر به حمله‌ی قلبی، از آپارتمان همراه با نادیدا خارج می شرد؛ ملاقات با روداکف و سفر به ساولف. ماندلشتام غالباً از آنجا خود را به مسکو می رساند.

سوم تا پنجم ژوئیه - سرودن آخرین اشعاری که از او برجا مانده است.

اول پائیز - سفر به لینگراد، دیدار با آخماتووا، مراسم بزرگداشت ماندلشتام در محل اتحادیه‌ی نویسندگان لغو می شود.

اواسط پائیز - اقامت در استراحتگاه اتحادیه‌ی نویسندگان.

نوفمبر - در «وروش ادبی» مقالاتی علیه ماندلشتام به چاپ می رسد.

۱۹۳۸ - هفتم ژانویه، اتحادیه‌ی نویسندگان پرداخت مقرری را به ماندلشتام تصویب می کند. ماندلشتام به افسردگی شدیدی دچار می شود.

بیست و ششم فوریه - در نامه‌ای به کوزین به افسردگی خود اشاره می کند.

آخر فوریه - ناشر از چاپ ترجمه‌ی «حاطرات برادران گنکور» خودداری می کند.

دوم مارس - از صندوق ادبی کمکی برای اقامت در استراحتگاه ساما تیخا دریافت می کند.

سوم تا پنجم مارس - آخرین سفر به لینگراد برای تقاضای مقداری پول از دوستانش. آخرین دیدار با آخماتووا.

حدود هشتم مارس - ورود به ساما تیخا در سومعی مسکو.

دهم مارس - نامه به کوزین - دستگیری پسر آخماتووا.

پانزدهم مارس - با کوئین که همیشه مدافع ماندلشتام بوده است، محکوم به مرگ می شود.

شانزدهم مارس - استاووسکی منشی اتحادیه‌ی نویسندگان از پلیس امنیتی برای «حل مسئله‌ی ماندلشتام» درخواست کمک می کند.

سیزدهم آوریل – نامه استوارسکی در بخش مدیریت پلیس امنیتی با یگانی و تحقیق در مورد ماندلتاشم آغاز می‌شود.

سی ام آوریل – دستور دستگیری امضاء می‌شود.

دوم مه – ماندلتاشم را در سامانیخا مأموران امنیتی دستگیر می‌کنند.

دوم اوت – کمیسیون ویژه امنیتی، ماندلتاشم را به جرم فعالیت‌های ضدانقلابی به پنج سال زندان تأدیبی با اعمال شaque محکوم می‌کند. (ماندلتاشم هشتم اوت از رأی مزبور باخبر می‌شود).

دوازدهم اکتبر – رسیدن به اردوگاه توریا راشکا.

حدود دهم نوامبر – نوشتن آخرین نامه به خانواده‌اش از ولادی ۹۱ (نامه سیزدهم دسامبر به مسکو می‌رسد).

بیست و هفتم دسامبر – مرگ او سبب ماندلتاشم – تشخیص رسمی علت مرگ: ایست قلبی و بیماری عروق.

ژوهه‌شکوه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

ماهنه‌مه پادنگ

نشریه پژوهشی، آموزشی و تحلیلی (محل انتشار رشت)

صاحب امتیاز و مدیر مسئول فاطمه عاطفی فرد

وارد دومین سال انتشار شده است. دارای مطالعه

خوب از نویسنده‌کان معترف - تلفن و فاکس ۰۹۱۳۱ - ۰۹۵۷۷۳۲۲

مراکز فروش در تهران: کتابفروشی‌های طهوری و توس

• ماهنامه علمی فرهنگی اسلام و ایران